

Motion till riksdagen 2012/13:Fi269

av **Gunnar Andrén (FP)**

Sparandets nytta

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sparandets nytta och behovet av att skapa förutsättningar för att fler ska kunna skaffa sig en sparbuffert att ha vid oförutsedda utgiftstillfällen.

Motivering

Det senaste året har utmärkts av bland annat dessa ting:

1. Den höga, men på sistone dessbättre avtagande, ökningen av låneskulden hos svenska hushåll.
2. Det höga, men på sistone ökande, sparandet hos svenska hushåll, illustrerat med att under andra kvartalet 2012 sattes det in 71 miljarder kronor på hushållsanknutna sparkonton.

Utvecklingen på ett antal års sikt – sedan skattereformen 1990 – går i två diametralt olika riktningar.

Tesen att det är bra att ha sparpengar på banken för oförutsedda utgifter, gärna motsvarande en årslön, som anfördes av en numera framliden liberal politiker, möttes i början av sarkasmer gränsande till åtlöje men är i dag ett accepterat, men oftast ouppnått, mål.

Samtidigt diskuteras 2012 i skenet av den finanskris som plågat så många länder sedan 2008 allt från låneräntor, sparräntor, amorteringskrav, avdragsbegränsningar till offentliga sparstimulanser. Olika aktörer – politiker, samhällsdebattörer, bankföreträdare, fackligt engagerade och andra – har dock inte bara skilda meningar om nuläget utan också om riktningen vad gäller bland annat de nämnda parametrarna.

Sparbankerna hade förr i tiden en tidning vid namn *Spara och Slösa*, högst moralisk i sin från liberala utgångspunkter omfattade framställning om värdet

Fel! Okänt namn på

av sparande. Tidningens budskap kom att präglade generationer av svenskers beteende. Spara var fint, slösa fult.

Utvecklingen genom avregleringen av olika marknader de senaste trettio åren har emellertid i många avseenden gått den motsatta vägen där enskilda finansföretag agerat företagsmässigt rationellt och tagit tillvara de nya möjligheter som öppnat sig och det behov av att konsumera framför sparande som funnits eller uppfunnits. Dessa finansföretags agerande har i många fall mer präglats av tanken på egna vinster än frihet under ansvar. Att leva på lån, inte på lön (eller företagande), har därigenom blivit allt mer accepterat och ganska generationsskiljande – uppmuntrat i strid med Spara och Slösas budskap.

Samtidigt har vi fått ett stort antal medborgare – inte minst ungdomar och de som har haft svårt att etablera sig på arbetsmarknaden – som tycker att månaderna har för många dagar och är för långa innan nästa avlöning kommer. Även 2012 – tjugoett år efter att 1990 års skattereform trädde i kraft – har alltför många hushåll ingen sparbuffert alls.

Det finns anledning för regeringen att mer övergripande uppmärksamma förutsättningarna för att värdera sparandets nytta. Hur detta skall ske är en fråga för regeringen. Vad riksdagen kan göra är att uttala ambitionen att uppvärdera sparandets nytta, också i det konsumtionsinriktade samhälle som kom att bli 2000-talets ledstjärna.

Stockholm den 3 oktober 2012

Gunnar Andrén (FP)